

Bijlage 1: Toets op financiële kaders

IJkpunten investeringsagenda

In september 2015 hebben Provinciale Staten de criteria voor de investeringsagenda herijkt. De investeringen die worden voorzien in het kader van het 'Uitvoeringsprogramma innovatie Hightech systemen en materialen 2017-2020' voldoen aan de criteria. Een uitgebreide analyse vindt u na de financiële ladder.

Financiële ladder conform Statenmededeling 'Brabant Vernieuwt'

Voor investeringen uit de derde tranche investeringsagenda, die betrekking hebben op economische structuurversterking werken we tevens met de financiële ladder (ook wel afwegingsladder genoemd), conform de Statenmededeling 'Brabant Vernieuwt' (d.d. maart 2016). Aan de ladder liggen de volgende uitgangspunten ten grondslag:

- * financiering met middelen derden, tenzij ...
- * revolverend, tenzij ...
- * incidenteel, tenzij ...

De ladder geeft op die wijze de handreiking voor een voorkeursvolgorde welke middelen eerst aangewend/ingezet worden, voordat voor de eventuele restant naar dekking vanuit andere middelen gekeken wordt.

financiële ladder

1. Financiële consequenties?

Zijn aan het voorstel financiële consequenties verbonden?

=> Nee; de afwegingsladder hoeft niet verder doorlopen te worden.

=> Ja; ga verder naar vraag 2

2. Omvang bedragen?

Wat zijn de financiële consequenties? 18,5 miljoen euro

=> Noem bedrag(en), en ga verder naar vraag 3

3. Binnen begroting?

Is voor deze financiële consequenties (volledige) dekking aanwezig in de begroting? M.a.w. past het binnen bestaand beleid waarvoor middelen in de begroting zijn vastgelegd/gereserveerd?

=> Ja; geef aan op welke wijze in de dekking voorzien is; de afwegingsladder hoeft niet verder doorlopen te worden. 1 miljoen euro dekking via programma werklocaties. Dit is toegelicht in de Statenmededeling "Akkoord op Hoofdlijnen betreffende het Atrium van BIC"

=> Nee; ga verder naar vraag 4

4. Aanvullende dekking?

Voor welk bedrag wordt (nog) dekking gezocht?

=> Noem bedrag(en) en ga verder naar vraag 5 17,5 miljoen euro

5. *Bijdragen derden?*

Kan voor de afdekking van de financiële consequenties een beroep gedaan worden op middelen van derden? Denk hierbij aan Europese middelen, Rijksmiddelen (doeluitkeringen of subsidieregelingen), bijdragen van andere overheden of van partners.

=> Nee, ga verder naar vraag 6

=> Ja, geef aan of dit volledig of gedeeltelijk is en tot welk bedrag en onder welke voorwaarden; indien de financiële consequenties op deze wijze niet volledig afgedekt kunnen worden, ga verder naar vraag 6.

6. *Immunisatieportefeuille?*

Kan voor de dekking van de (resterende) financiële consequenties een beroep worden gedaan op middelen uit de immunisatieportefeuille?

Hiertoe dient in ieder geval aan de volgende randvoorwaarden voldaan te zijn:

- mogelijk maken van maatschappelijke ontwikkelingen in Brabant door in deze ontwikkelingen te participeren of door geld voor deze ontwikkelingen uit te lenen (Tot in totaal maximaal 25% van de portefeuille);
- tegen zeer kleine risico's (het kapitaal moet behouden blijven), dus in principe 100% revolverend;
- rendement minimaal gelijk aan schatkistbankieren.

=> Ja, onderbouwd dient te worden dat voldaan wordt aan de voorwaarden

=> Nee (of niet volledig), ga verder naar vraag 7.

7. *Ontwikkelbedrijf?*

Kan voor de (resterende) financiële consequenties een beroep worden gedaan op (de middelen van) het Ontwikkelbedrijf?

Hiertoe dient in ieder geval aan de volgende randvoorwaarden voldaan te zijn:

- heeft betrekking op grond- en/of vastgoedexploitaties;
- er is sprake van een sluitende businesscase (geen onrendabele top);
- risico's worden afgedekt binnen de reserve ontwikkelbedrijf.

=> Ja, onderbouwd dient te worden dat voldaan wordt aan de voorwaarden

=> Nee (of niet volledig), ga verder naar vraag 8 .

8. *Investeringsagenda?*

Kan voor de (resterende) financiële consequenties een beroep worden gedaan op de middelen uit de Investeringsagenda (m.n. 3^e tranche)?

In principe zijn de beschikbare middelen (gemaximeerd op € 1 mld) bestemd of gereserveerd. De 1^e tranche (5 investeringsvoorstellen) en de 2^e tranche (4 fondsen) zijn volledig ingevuld. In de 3^e tranche (BA 2015 – 2019) zijn de resterende middelen gereserveerd voor specifieke bestemmingen; invulling van (een deel van) deze middelen dient binnen de voorwaarden van de aangepaste ijkpunten nog plaats te vinden.

De opgave waarvoor financiële dekking gezocht wordt dient te passen binnen de bestedingsdoeleinden en de ijkpunten voor de 3^e tranche.

=> Ja, onderbouwd dient te worden dat het past binnen de 3e tranche. Zie ijkpunten 3^e tranche investeringsstrategie op volgende bladzijde.

=> Nee (of niet volledig), ga verder naar vraag 9.

9. *Ruimte binnen bestaand beleid?*

Kan voor de (resterende) financiële consequenties een beroep gedaan worden op autonome middelen bestaand beleid?

Het gaat hier dan om middelen die in de begroting opgenomen zijn cq. in een reserve gereserveerd zijn voor uitvoering van door PS vastgesteld beleid. Voorwaarde is dat het oppakken van de opgave dan binnen het vastgestelde beleid past. Aandachtspunt is dat incidentele lasten bij voorkeur worden afgedekt met incidentele middelen en dat meerjarige lasten worden afgedekt met meerjarig beschikbare middelen.

=> Ja, onderbouwd dient te worden dat de opgave binnen bestaand beleid past en dat binnen de begroting ruimte is om de lasten op te vangen

=> Nee (of niet volledig), ga verder naar vraag 10.

10. *Vrije begrotingsruimte?*

Indien nog financiële consequenties resteren die niet afgedekt zijn, dient een beroep gedaan te worden op de vrije begrotingsruimte (algemene middelen). Een voorstel hiertoe dient ingebracht te worden ten behoeve van een moment van integrale afweging.

nee

IJkpunten investeringsstrategie

IJkpunt	Voldoet	Toelichting
1. Investeringsvoorstellen dienen aantoonbaar structuurversterkend te zijn voor één of meerdere onderscheidende kwaliteiten van Brabant. Met behulp van de investeringsvoorstellen wordt door de provincie sturing gegeven op de ontwikkeling van de omgevingskwaliteit van Noord-Brabant, passend bij het aangescherpte provincieprofiel en haar rol als gebiedsautoriteit op het ruimtelijke, economische, ecologische en/of culturele domein zoals verwoord in de Agenda van Brabant.	ja	Hightech systemen en materialen is reeds onderdeel van Economisch Programma 2010-2020 en is speerpunt in het bestuursakkoord Van de ontwikkelingen in de hightech sector die met deze agenda worden versterkt, kan worden verwacht dat ze op termijn grote effecten hebben op de maatschappelijke opgaven, bijv. energie (fotonica) en robotica (agrofood).
2. Investeringsvoorstellen zijn een aanvulling op het reguliere beleid; het gaat om duurzame lange termijn investeringen.	ja	Zie antwoord 3
3. Het dient te gaan om een daadwerkelijke extra investeringsimpuls: de investeringen dienen niet in de plaats te komen van andere middelen (geen tekorten in lopende exploitatie opvullen).	ja	Het gaat om daadwerkelijke extra investeringsimpuls waarbij het doel is om ecosystemen op een hoger plan te krijgen. Er is geen sprake van tekorten in lopende exploitaties.

4. Voorstellen die in het kader van deze investeringsstrategie worden uitgewerkt hebben een aantoonbaar multipliereffect, prikkelen tot investeringen van derden en leiden tot maatschappelijke effecten in ten minste één van de genoemde domeinen. Niet alle investeringen zullen een financieel 'sneeuwbaaleffect' teweeg brengen. De multiplier kan variëren al naar gelang het type investering of project. Middelen worden gericht ingezet om condities te scheppen waaronder het – met name voor private partijen – aantrekkelijk is om te participeren. Per investeringsvoorstel worden (maatschappelijke) effecten en outcome in beeld gebracht.	ja	Private vervolginvesteringen in clustervorming, individuele business cases en campusontwikkeling worden aantrekkelijk door de investeringsimpuls vanuit PNB. Maatschappelijk meerwaarde is er door behoud en groei van werkgelegenheid, versterking van de internationale concurrentiepositie van bedrijven en duurzaamheidsvoordelen door clustering. Naast de provincie dragen ook andere partijen bij aan de ontwikkeling van de hightech keten: bedrijfsleven, kennis- en onderwijsinstellingen, ontwikkelmaatschappijen en andere overheden. Zo is er bij de fabriek van de toekomst sprake van een multiplier van 9.
5. Voorstellen die in deze investeringsstrategie worden uitgewerkt betreffen niet (eenmalige) consumptieve bestedingen, maar dragen bij aan duurzame investeringen (én investeringsrelaties), met waar mogelijk en/of kansrijk een revolverend karakter. Hieruit volgt dat de provincie in beginsel niet subsidieert, maar investeert. Bij voorkeur via participatie, zoals bijvoorbeeld revolving funds, garantiefondsen, participatiefondsen, benefit sharing, Publiek-Private Samenwerking (PPS-constructies), etc.	ja	Van de investering is ongeveer 25% revolverend (exclusief risico reservering). Het revolverende deel van de fabriek van de toekomst wordt geherinvesteerd zodat een duurzaam verdienmodel ontstaat. Bij fotonica is er sprake van een lening en deze dient te worden terugbetaald.
6. Daar waar economische waarde ontstaat (of wordt toegevoegd) wordt in ieder geval geparticipeerd en niet gesubsidieerd. Elk voorstel gaat gepaard met een 'exit-strategie' om provinciaal vermogen weer vrij te krijgen. Duidelijk moet worden wanneer, onder welke omstandigheden en hoe de provincie zich kan terugtrekken. De aanpak kan per voorstel variëren, telkens wordt de meest geschikte manier gekozen.	ja	PNB investeert in projecten van samenwerking van groepen van bedrijven met kennisinstellingen die pre competitief(nog ver van markt en nog niet renderend) van aard zijn en een open innovatie kennen. Doel is het creëren van groter wordende olievlek/ecosysteem waarin de gehele hightech keten in Brabant zich verder ontwikkeld. Verder heeft de investering in Photon Delta een revolverend karakter, met een exitstrategie door het aflossen van de lening

7. Investeringsvoorstellen moeten zijn afgestemd met de gemeentelijke, rijks- of Europese agenda. Een optimale benutting van Europese en rijksmiddelen (beredeneerd vanuit de Brabantse opgaven) is daarbij een belangrijke overweging.	ja	Investeringsvoorstellen sluiten aan op de agenda van het Rijk (topsectorenbeleid) en Europa (agenda herindustrialisering, en key enabling technologies) . Projecten (business cases) die hier uit voortkomen, kunnen in verschillende regelingen landen.
8. Investeringsvoorstellen (kunnen) worden ontwikkeld of uitgevoerd door inzet van ontwikkel- of uitvoeringsvermogen van buiten. Daar waar mogelijk zal gebruik worden gemaakt van initiatieven vanuit de regio of die kunnen rekenen op draagvlak in de regio, calls for proposals, ontwerpwedstrijden en partnerschappen voor de ontwikkeling van investeringsprojecten. Buitenlandse voorbeelden leren dat uitvoering van omvangrijke innovatieprogramma's veelal gebeurt door zelfstandige organisaties, ontwikkelmaatschappijen of publieke holdings. Het voordeel van op een dergelijke manier op afstand zetten is dat op onderdelen meer professionaliteit en uitvoeringskracht beschikbaar is. De provinciale organisatie kan zich hierdoor richten op regie en monitoren van doelbereik en maatschappelijk effecten.	ja	Dit is voor beide deelprogramma's van toepassing.